

Forsoningens Sakramente (Skriftemålet)

Møder et menneske Jesus og lærer ham at kende, ønsker det at vende om og leve et nyt liv. Den grundlæggende omvendelse sker, når det modtager dåben. I dåben tages alt væk, som adskiller mennesket fra Gud. Arvesynden og alle andre synder tilgives. Mennesket bliver Guds barn, modtager Helligånden og er nu medlem af kirken.

Men desværre er det ikke muligt at leve uden at synde. Alle falder og synder, også efter dåben. Det kan være, at man synder på grund af en dårlig vane eller svaghed. Andre gange vælger man også bevidst det onde. Så tænker man mere på sig selv end på Gud eller sit medmenneske. Når mennesket synder, har det derfor behov for tilgivelse. Men hvad har det med Gud at gøre? Er det ikke nok bare at sige undskyld til det menneske, man har såret?

Forestil dig, at en elev mobber sin klassekammerat. At mobbe er ukærligt. Det ødelægger den, der bliver mobbet, fordi vedkommende føler sig utryk, bliver ked af det og i værste tilfælde også syg. Katolikker tror, at man ikke alene sårer det andet menneske, men også Gud. Gud har skabt alle mennesker i sit billede. Han ønsker, at vi behandler hinanden ordentligt og hjælper til med, at verden bliver et bedre sted at leve.

Hvis et menneske er ukærligt over for andre mennesker, synder det også mod Gud, som har skabt alle mennesker i sit billede. Gud ønsker, at mennesker respekterer hinanden, drager omsorg for hinanden og kommer hinanden ved.

Menneskets synder belaster derfor også kirkens fællesskab. Synden forhindrer, at den kærlighed og godhed, Gud vil give videre gennem netop dette menneske, ikke bliver erfaret af andre. På en måde fordunkler menneskets synder derfor Guds godhed.

Tænk på en solformørkelse. Når Månen dækker Solen delvist eller helt, kan man på jorden ikke længere se Solen på grund af Månens skygge. På samme måde stiller menneskets synder sig også "i vejen" for Guds kærligheds sol, som andre mennesker så ikke kan erfare gennem menneskets gerninger.

Derfor vil en engageret katolik ikke kun gøre den skade god igen, som han/hun har forvoldt. Det kan jo være mange ting. Der kan bedes om undskyld. En stjålet ting kan erstattes. Har man talt dårligt om et andet menneske, kan det gøres godt igen ved at sige noget godt om vedkommende m.m. Men derudover vil en katolik også bede Gud om at tilgive synden.

Dette sker bl.a. ved mødet med præsten ved fejringen af forsoningens sakramente. Her møder mennesket Jesus Kristus, som har givet sig selv hen for menneskers skyld.

I forsoningens sakramente gør Jesus det samme, som han gjorde, dengang han levede i Det hellige Land. Jesus tilgav synder på Guds vegne. Det samme gør han i forsoningens sakramente.

Præsten tilsiger skriftebarnet i Jesu navn, at dets synder er tilgivet. Dette er kun muligt, fordi Jesus efter sin opstandelse har givet sine disciple fuldmagt til at tilgive synder i hans navn.

Jesus sagde igen til dem: "Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer." Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: "Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt."

Joh 20,21ff.

Apostlene har videregivet denne fuldmagt til deres efterfølgere, biskopperne. Biskopperne har videregivet den til præsterne. Præsten handler ikke alene i Guds navn, men også på kirkens vegne. Dermed formidler han både fred med Gud, men også med kirken.

Hvordan fejres forsoningens sakramente?

Det første skridt for at kunne fejre forsoningens sakramente er samvittighedsransagelsen. I katolske bønnebøger er der derfor ofte et såkaldt skriftespejl som hjælp til samvittighedsransagelsen. Ved en samvittighedsransagelse ser og bedømmer man sit liv under Guds blik. Man siger tak for de gode ting, man har gjort. Men man lukker heller ikke øjnene for, at man har syndet. Det gode og det onde overgives til Gud. Det ledende spørgsmål ved samvittighedsransagelsen er: Har jeg handlet, som Gud ønsker, at jeg skal handle? Er jeg blevet drevet af kærlighed til Gud og næsten?

Man tænker over sit liv i lyset af Guds ord eller de ti bud og spørger efter Guds vilje med ens liv. Samvittighedsransagelsen er faktisk menneskets svar på Jesu opfordring til at vende om til Gud og åbne sig for det glade budskab.

De fleste mennesker har det på den måde, at de helst ikke vil tale om det, der ikke har været så godt i deres liv. Det er naturligt. Man skammer sig eller synes, det er flovt. Men samtidig er det jo også netop de ting, som tynger én.

Her kan en samtale med et andet menneske og oplevelsen af tilgivelsen og Guds kærlighed blive til en befrielse og lettelse.

Når skriftebarnet har ransaget sin samvittighed, vil det føle anger over de ting, der ikke har været så heldige i dets liv og fortryde, at det nogle gange har undladt at gøre det gode.

Anger betyder, at mennesket erkender, at det har gjort noget forkert. Derfor beder det om tilgivelse. At angre er meget mere end bare at være ked af noget. Anger indebærer også ønsket om at ændre sig og gøre det godt igen.

Derfor er anger mere end en følelse. Den fører til, at mennesket vender sig fra alt det, som ikke er godt i dets liv og beslutter, at det i fremtiden på ny vil indrette sig efter Gud og hans vilje.

Det næste skridt er den personlige bekendelse, ved at skriftebarnet åbent og ærligt fortæller præsten om alt. Ved at bekende synderne kommer det, man er mest flov over, frem for dagens lys. Det koster overvindelse for alle at sætte navn på synderne. Men bekendelsen aflaster. Præsten handler i Jesu sted, og derfor bekender mennesket sine synder ikke kun for et menneske, men dybest set for Gud. Gud tilgiver altid et menneske, der angre sine synder og ønsker at gøre det godt igen. Der findes ingen utilgivelig synd. Enhver bekendelse af menneskets synder er samtidig også en bekendelse af Guds store barmhjertighed over for os mennesker. Forsoningens sakramente er et vidnesbyrd om Guds barmhjertighed. Guds barmhjertighed kan ikke standses af menneskers synder.

Når skriftebarnet kommer ind i skriftestolen eller skrifteværelset, betegner det sig med korsets tegn og siger: "I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen." Derefter følger bekendelsen af synderne. Når det er færdigt med bekendelsen, er det en god ide at afslutte med: "Dette er mine synder, jeg er ked af alt det, jeg har gjort forkert." Så ved præsten, at skriftebarnet ikke har mere at tilføje. Ofte samtaler præsten efterfølgende med skriftebarnet for at hjælpe vedkommende til at erkende sit ansvar over for andre mennesker. Man kan herunder drøfte, hvordan nogle synder kan undgås i fremtiden. Præsten giver råd og opmuntring og til sidst også en bod for at rette det forkerte, skriftebarnet har gjort.

Boden kan både være at bede en bestemt bøn, læse en tekst fra Bibelen, give afkald på noget eller en tjeneste, som skal gøres for andre mennesker. Boden er en hjælp til at gøre alvor af det nye liv og bekæmpe sin svaghed og synden. Det er vigtigt at huske, at Gud altid elsker os mennesker. Det er derfor nok at angre sine synder for at kunne modtage forsoningens sakramente. Ved at sige ja til boden og forsøge at opfylde den udtrykker skriftebarnet, at det har den faste vilje til at gøre det forkerte godt igen. Det viser sin taknemlighed over for Guds barmhjertighed. Det viser også, at det elsker Gud og er ked af det, det har gjort forkert.

Derefter løser præsten skriftebarnet fra dets synder gennem absolutionen. Præsten strækker sine hænder ud over skriftebarnets hoved og beder absolutionsbønnen:

"Gud, vor barmhjertige Fader har ved sin Søns død og opstandelse forsonet verden med sig og udøst Helligånden til syndernes forladelse. Han skænke dig gennem kirkens tjeneste tilgivelse og fred. Og jeg løser dig fra dine synder i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen."

Der svares: "Amen."

Til sidst siger præsten: "Herren har tilgivet dig, gå med fred."

Og skriftebarnet svarer: "Gud ske tak og lov".

Absolutionsbønnen viser, at Gud Fader, Søn og Helligånd - ligesom ved dåben - skænker tilgivelsen.

Efter at skriftebarnet har forladt skriftestolen, sætter det sig et sted i kirken, hvor det er uforstyrret. Det takker Gud for tilgivelsens gave. Hvis det har fået en speciel bøn som bod, beder mange den allerede nu.

Forsoningens sakramente er et meget personligt møde mellem mennesket og Jesus Kristus. Når mennesker åbner sig så meget over for hinanden, bliver de sårbare. Derfor er det vigtigt, at præsten møder skriftebarnet sådan, som Jesus mødte syndere - med kærlighed, godhed og venlighed. Præsten skælder ikke ud, fordi man har gjort noget dumt. Han må heller ikke fortælle om det, man har fortalt ham ved skriftemålet. Dette kaldes for skriftesegl.